

kan sikkert være sundt at hente inspiration fra tilgrænsende fag med tilsvarende problemstillinger. Denne bog er velegnet til formålet.

Kjeld Rasmussen

Drought and hunger in Africa: denying famine a future. Ed. by Michael H. Glantz. Cambridge University Press, Cambridge 1987. XX, 457 s., ill. 25 cm. GBP 37.50.

Der findes snart mange værker om tørke og sult – og om sammenhængen mellem disse størrelser i de dele af verden, hvor hungerkatastrofer og mere permanent underernæring synes at være et stadigt påtrængende problem.

Denne artikelsamling, som stammer fra et kollokvium holdt ved National Center for Atmospheric Research i 1985, er endnu et bidrag af denne slags. Men det er en god og læseværdig bog. De 19 artikler spænder vidt i temaer: fra de nyeste diskussioner om globale og lokale klimaforhold til påpegninger af, hvorledes sociale og økonomiske forhold har en afgørende betydning for effekten af de miljømæssige fluktuationer.

Indholdet er en passende sammensætning af mere generelle redegørelser og case-studies fra forskellige lande i Afrika. Bogens bredde udelukker selvfølgelig en dybtgående behandling af alle de relevante elementer, som hører med til at forstå fødevarerforsyningsmuligheder og -problemer i Afrika, men da artiklerne generelt er forsynet med gode og lange referencelister, giver de en god indgang til mere vidtgående studier af dette væsentlige emne.

Anette Reenberg

Danmark: København. Oplevet og beskrevet af Hans Helge Madsen.

Gyldendal, København 1987. 352 s., ill. 25 cm. DKR 328,-.

I rækken af Gyldendals egne bøger er turen nu kommet til København, forstået som hovedstadsområdet indtil Klampenborg mod nord, Roskilde mod vest og Køgebugt-regionen mod sydvest. Forfatteren giver heri en livfuld og ofte inspireret skildring af det bebyggede land og de grønne områder med enkelte historiske tilbageblik. Mest fascinerende virker historien om Den indre By, men forfatteren gør også meget ud af forstadsbebyggelserne, hvor gammelt og nyt mødes, og hvor de grønne områder har været et af målene for hans ture til fods og pr. cykel. Som supplement til denne side af landskabsudviklingen giver Johannes Krüger og Steen

Sjørring en beretning om geologien og det fysiske landskab i samme område. Bogen er spækket med glimrende billeder af John Jedbo samt biologiske billedtekster og tegninger af Bernt Løjtnant og Jens Christian Schou. Et værdifuldt leksikalsk register udbygger både den ældre og den yngre bebyggelses historie.

Viggo Hansen

Aage H. Kampp: Møns kulturlandskab.

Tellus, København 1988. 85 s., ill. 21 cm. DKR 195,20.

Den stadigt aktive og nu 82-årige Aage H. Kampp har samlet sin store viden om Møns natur- og kulturlandskab i en beretning, hvor hovedvægten er lagt på landbrugets vilkår gennem de sidste 200 år, men hvor også andre ældre spor af mennesker på Møn er illustreret. Det centrale emne er landsbyen, eksemplificeret ved Sønder Vestud nær Borre, der er belyst fra alle sider lige fra Christian V.s matrikel 1688, og hvori Kampp forstår at levendegøre fællesskabets vilkår, jordens bonitetsforhold og dyrkningsmønsteret. Dernæst tages der fat på udskiftningen og det heraf fremkomne nye markmønster, der er ført op til i dag. I det store ledsagende billedudvalg, hvoraf meget i farver, hæfter man sig især ved gengivelsen af det samme motiv taget forskellige år og til forskellige årstider. Beretningen slutter med et engelsk resumé og en litteraturliste. Anmelderen kunne nok have ønsket sig bonitetsværdier på fig. 21, ligesom det er sket på fig. 42, i stedet for en skala. Ligeså havde fosfattal på fig. 16 været mere oplysende end de to signaturer. Endelig har fig. 40 desværre fået hæftet en forkert målestok på. Men i det store og hele har Kampp leveret et vægtigt bidrag til Møns kulturlandskab i denne smukke lille bog.

Viggo Hansen

Norden: man and environment. Ed by Uuno Varjo and Wolf Tietze.

Borntraeger, Berlin 1987. XVI 535 s., ill. 25 cm. DEM 118,-.

Till den 19. Internationella Geografikongressen, som 1960 genomfördes i de nordiska länderna utkom boken "The Geography of Norden", vilken under två decennier (ny utgåva 1968) fyllde den viktiga uppgiften att för en internationell publik ge en översiktlig geografisk presentation av de nordiska länderna.

1979 inleddes arbetet med en ny Norden-geografi under ledning av den finske geograf U. Varjo, och i slutet av 1987

utkom så den i mellantiden livligt efterfrågade bok med ovanstående titel. I arbetet har deltagit 34 namngivna specialister inom olika delar av Nordens systematiska och regionala geografi.

Den långa tid, som arbetet med boken tagit, låter ana redaktionella svårigheter, och i förordet påpekas bl.a. att en del bidrag måst kortas ned.

En viss oenhetlighet framträder i de olika kapitlen. Bland flera förträffliga bidrag om Nordens regionala geomorfologi och om respektive länders landskapsformer med utmärkta översiktskartor presenteras t.ex. Norges geomorfologi utan någon som helst kartografisk sammanfattning av landskapstyper och formelement.

De 8-10 år gamla uppgifter, som ingår i några av befolknings- och näringslivskapitlen, kan ha sin förklaring i den långa tid, som krävts för att få in och redigera de många bidrag, av vilka boken är uppbyggd.

Den nya Norden-boken är rikt illustrerad och bör med reservation för föråldrade statistiska uppgifter fylla en uppgift att internationellt informera om Nordens geografi, klart bättre än flera av de böcker, vilka av och till presenteras av icke-nordiska geografer.

Omslaget av boken, skapat av en tysk designer, är icke representativt för de nordiska länderna. I den cirkulära avgränsningen av Norden ingår delar av Sovjetunionen men saknas Island och Färöerna. Ett förbiseende eller dålig geografisk kunskap om Norden?

Harald Svensson

Local economic development in Denmark. Red.: Sven Illeris.

AKF, København 1988. 99 s., ill. 22 cm. Pris icke oplyst.

Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut har valgt at markere sin eksistens over for et internationalt publikum gennem oversættelsen af en række tidligere publicerede artikler m.m. Bogens styrke ligger mest i opsamlingen af de tidligere arbejder og mindre i nyhedsværdien (størstedelen burde være et dansk publikum bekendt).

Bogens indhold er koncentreret om kommuner, erhvervs- og regionaludviklingen, hvor der geografisk spændes fra Storkøbenhavn til to Kattegat-øer (Læsø og Samsø) og erhvervsmæssigt over fiskeri til informationsteknologi. En god, vidtspændende introduktion til Danmarks nyeste, økonomiske geografi. En enkelt anke: Figurerne i den første artikel er noget gni-

drede – det går ud over læseligheden af fig. 3B.

Hans Thor Andersen

Bundesrepublik Deutschland und Berlin (West). 2: Bayern: eine Landeskunde aus sozialgeographischer Sicht, von Karl Ruppert et al. (Wissenschaftliche Länderkunden. Bd. 8/2).

Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 1987. 271 s., ill. & 47 kort. 31 cm. DEM 160,-.

Bayerns erhvervsgeografi og socio-økonomiske geografi behandles grundigt i denne moderne "landeskunde", der knytter sig til en række atlasværker om delstaten. Med baggrund i fysisk geografi dokumenteres befolkningsudvikling og struktur, bebyggelsesmønstre, trafikforhold, erhvervsgeografi, uddannelse, fritid og planlægning.

Bogen henvender sig til alle med behov for omfattende kendskab til Bayern, vel især til lokale administratører og planlæggere. Den er velforsynet med tabeller og kort.

Det er hensigten at udarbejde sådanne værker om alle Vesttysklands delstater.

Christian Wichmann Matthiessen

The United States: a contemporary human geography. P. L. Knox et al.

Longman, Harlow 1988. X, 287 s., ill. 25 cm. GBP 12.95.

Økonomisk og social dynamik i USA er emnet for denne vældigt gode humangeografi. Bogen er blevet til i et samarbejde mellem engelske og amerikanske geografer. Det er en af dens styrker, fordi den dermed tilpasses den europæiske måde at anskue tingene på. Bogen er systematisk opbygget: befolkningsgeografi, kultur og miljø, politisk geografi, økonomisk geografi, landbrug, byer og socialgeografi. Alligevel er den i høj grad problemorienteret og når langt omkring. De fattige landbrugssegnes sakken bagud og de store byers finansielle kriser behandles. Byfornyelse i "snowbelt" og byvækst i "sunbelt" dækkes sammen med en række andre aktuelle problemstillinger. Bogen er veldokumenteret med tabeller, kort og litteraturhenvisninger, og dens teoretiske ballast er uangribelig. Den vil være velegnet til brug i universitetsundervisningen.

Christian Wichmann Matthiessen

E. E. Shiryaev: Computers and the representation of geographical data.

Wiley, Chichester 1987. IX, 263 s., fig. 24 cm. GBP 36.00.

Forfatteren beskriver resultaterne af sin forskning ved Det hydrotekniske Institut, Moskva inden for kartografisk præsentation af geografiske data. Han imødeser en "fuldautomatisk" korttegningsproces v.h.a. forskelligt computerudstyr og beskriver her, hvorledes denne proces vil kunne tænkes at forløbe. Han omtaler f.eks. hvorledes man ved brug af scannerudstyr kan digitalisere kurveplaner med henblik på senere udtegninger af tredimensionale terrænmodeller og kommer selvfølgelig her tillige ind på diskussioner af forskellige interpolationsmetoder. Desuden redegøres for forskellige målemetoder på kort herunder beregninger af perimetre, arealer, tyngdepunkter og volumener.

Thomas Balstrøm

M. A. Mulders: Remote sensing in soil science. (Developments in soil science, 15).

Elsevier, Amsterdam 1987. X, 379 s., ill. 25 cm. NLG 195,-.

Bogen henvender sig specielt til jordbundsgeografer eller lign. som arbejder med tolkninger af jordbundsforhold v.h.a. ordinære flybilleder eller billeder på digital form (scannede data) optaget fra fly eller satellit.

Bogen indleder med en gennemgang af basale tekniske principper inden for den elektromagnetiske stråling og beskriver derefter, hvorledes jordfysiske og jordkemiske egenskaber påvirker refleksionen af denne.

Sandt at sige finder anmelderen ikke bogen særlig fremhævelsesværdig, eftersom det ikke umiddelbart fremgår, at Mulders sætter sig ud over den status for tolkninger af jordbund v.h.a. remote sensing teknikker, som blev givet i den af fagfolk velkendte Manual of Remote Sensing vers. 2 (American Society of Photogrammetry (1983). Studier af forfatterens litteraturhenvisninger bekræfter denne antagelse, idet der kun henvises til ganske få artikler udgivet senere end 1982, hvadenten han beskriver tolkning af flybilleder eller scannede data. Det er måske forståeligt, at der ikke kan refereres til store nyopdagelser inden for tolkninger af luftfotos, som er blevet udforsket gennem årtier, men det er skuffende, at der ikke gives en up-to-date status vedr. tolkning af f.eks. digitale satellitbilleder.

Der gives mange gode eksempler på praktiske anvendelser af data fra forskellige sensortyper – herunder bl.a. data fra mikrobølge-radarudstyr, men jeg finder

som tidligere nævnt ikke, at der gives en ajourført beskrivelse af "Remote Sensing of Soils", så jeg uden videre vil give bogen mine anbefalinger – ikke mindst prisen (800 kr.) taget i betragtning!

Thomas Balstrøm

Paul M. Mather: Computer processing of remotely-sensed images: an introduction.

Wiley, Chichester 1987. XIII, 352 s., ill. 24 cm. GBP 37.50.

De seneste år er der udsendt mange lærebøger som introduktioner til remote sensing og digital billedbehandling, men denne skiller sig ud fra mængden, idet den udover en kort introduktion til begreber inden for remote sensing/digital billedbehandling giver læseren en bred introduktion til programmering af egne algoritmer på et billedbehandlingsanlæg. Der gives tips og ideer til algoritmer i forbindelse m. bl.a. preprocessing (herunder geometrisk opretning), transformering (f.eks. principal component analyse), filtrering og klassifikation af billeder og alt er holdt på et niveau, hvor det formodes, at læseren kun har basalt kendskab til matematik, statistik og programmering. Bogen kan derfor anbefales varmt, hvis man ønsker at supplere eksisterende billedbehandlingsprogrammer med nye algoritmer, men også til folk som vil vide mere om, hvad der (formodentlig) ligger til grund for færdige programmer på et billedbehandlingsanlæg.

Thomas Balstrøm

Peter F. Dale & John D. McLaughlin: Land information management: an introduction with special reference to cadastral problems in Third World countries.

Oxford University Press, Oxford 1988. XII, 266 s., ill. 24 cm. Paperback: GBP 15,-. Hardback: GBP 30,-.

Bogen introducerer potentialer i forbindelse med anvendelse af land informations systemer/geografiske informations systemer specielt i lande i Den Tredje Verden. I udviklingslande er der i høj grad behov for en systematisering af rumlige geografiske data med henblik på optimal udnyttelse af arealressourcer o.lign. og bogen redegør for, hvorledes man kan aggregere disse oplysninger i et samlet "EDB-katalog" – et land informations system.

Udover at fremhæve diverse eksempler på anvendelse af et informations system i Den Tredje Verden ligger bogen tæt op ad Peter Burroughs bog om geografiske informations systemer (Principles and Applica-